

Leonardo da Vinci

ŠAJĀ NUMURĀ:

- Izsludināti jauni projektu konkursi
- Uzsāks inovāciju pārnese projektu
- Projektu pieredze
- Veicina Baltijas valstu sadarbību

VIAA *Leonardo da Vinci* PROGRAMMAS ZIŅAS NR. 16

STATE EDUCATION DEVELOPMENT AGENCY *Leonardo da Vinci* NEWS BULLETIN No. 16

AKTUĀLI

Īstenos četrus jaunus inovāciju pārnese projektus

Leonardo da Vinci programmas nodaļas vadītāja Dagnija Dilāne semināra dalībniekiem skaidro jaunā konkursa prasības

Eiropas Komisija ir apstiprinājusi finansējuma piešķiršanu četrus inovāciju pārnese projektu īstenošanai Eiropas Savienības (ES) profesionālās izglītības programmā *Leonardo da Vinci*.

Pēc līguma noslēgšanas starp projektu īstenošanai un Valsts izglītības attīstības aģentūru darbību uzsāks inovāciju pārnese (*Transfer of Innovations*) projekti, kas paredzēti Eiropas valstu un pasaules labāko profesionālās izglītības metožu, materiālu, līdzekļu, darba formu u.c. adaptācijai, izplatīšanai un izmantošanai visā ES.

Konkursā, kas noslēdzās šī gada 30. martā, VIAA kopumā saņēma 14

inovāciju pārnese projektu pieteikumus, no kuriem vienu atzina par neatbilstošu tehniskajiem kritērijiem. No atlikušajiem ekspertu komisija kvalitatīvajā vērtēšanā par atbilstošiem atzina četrus projektus, piecus projektus atstājot rezervē.

Kopumā inovāciju pārnese projektu īstenošanai 2007. gadā Eiropas Komisija Latvijai bija piešķirusi finansējumu 839 934 EUR apmērā. Apstiprinātie projekti kopā apgūs 816 560,50 EUR lielu ES finansējumu.

Projektu pieteikumus *Leonardo da Vinci* programmā varēja iesniegt juridiskas personas - izglītības iestādes, kas saistītas ar profesionālo izglītību un arodapmācību, kā arī organizācijas, institūcijas un uzņēmumi.

ĪSUMĀ

Semināri Latgalē

11. oktobrī Daugavpilī un 12. oktobrī Malnavā notika VIAA un Latgales plānošanas reģiona ES struktūrfondu informācijas centra kopīgi rīkoti semināri „ES Mūžizglītības programmas jaunais projektu konkurss”. Semināros interesentus no Latgales reģiona iepazīstināja ar Eiropas Savienības Mūžizglītības programmu un finansējuma saņemšanas iespējām apakšprogrammās *Leonardo da Vinci*, *Comenius* un *Grundtvig*.

Pulcē prakšu vadītājus

14. novembrī, Bauskas rajona konferences centrā „Rožmalas” notiks valorizācijas seminārs „Prakšu projektu kvalitāte”. Tas paredzēts profesionālās izglītības iestāžu *Leonardo da Vinci* programmas mobilitātes prakšu projektu vadītājiem.

50 dalībnieki no dažādām Latvijas profesionālās izglītības iestādēm noklausīsies aktuālo informāciju par prasībām projektu kvalitātei 2008. gadā. Semināra dalībniekiem darba grupās būs iespēja pašiem piedalīties ideāla projekta pieteikuma sagatavošanā. Tiem, kuri vēl ne reizi nav pieteikuši un īstenojuši *Leonardo da Vinci* mobilitātes projektu, būs iespēja diskutēt ar pieredzējušiem projekta vadītājiem, kā arī VIAA *Leonardo da Vinci* programmas nodaļas darbiniekiem. Darba grupu sekmīgam rezultātam būs organizēti arī komandas veidošanas pasākumi.

Tā kā kvalitātes jautājumiem jaunās Mūžizglītības programmas ietvaros ir pievērsta liela uzmanība, šis seminārs būs ļoti noderīgs tieši profesionālās izglītības iestāžu projektu vadītājiem, kuri bieži vien nav profesionāli projektu vadītāji, bet veic šo pienākumu papildus skolotāja darbam.

Veicinās eksakto priekšmetu apguvi

Projekts: Uzdevumu ģenerēšanas un vērtēšanas sistēma GENEXIS matemātikas, fizikas un ķīmijas priekšmetu apguvei

Projekta īstenošanas laiks: 24 mēneši

Kopējās projekta izmaksas: 323 619,36 EUR

LdV finansējums: 242 714,00 EUR

Projekta pieteicējorganizācija: SIA „Data Pro Grupa”

Projekta partnervalstis: Latvija, Lietuva, Igaunija, Slovākija un Lielbritānija

Projekta mērķgrupa: profesionālās izglītības iestāžu skolotāji un audzēkņi

Vladislavs Mazurs,
SIA „Data Pro Grupa”
valdes loceklis:

2007. gada rudenī plānots uzsākt *Leonardo da Vinci* programmas inovāciju pārneses projektu „Uzdevumu ģenerēšanas un vērtēšanas sistēma Genexis matemātikas, fizikas un ķīmijas priekšmetu apguvei”. Tā īstenošanā piedalīsies septiņi partneri no piecām

dalībvalstīm – Latvijas, Lietuvas, Igaunijas, Slovākijas un Lielbritānijas.

Projekta īstenošanā ir augsti kvalificēti speciālisti gan no Latvijas, gan pārējām dalībvalstīm. Projekta laikā plānots izpētīt *Genexis* sistēmas adaptācijas iespējas projekta realizācijas valstīs.

Pašlaik ne tikai Latvijā, bet arī visā Eiropā ir inženierzinātņu speciālistu trūkums. Sistēma palīdzēs skolēniem arodvidusskolās apgūt eksaktās zinātnes ar informācijas tehnoloģiju palīdzību, tādējādi paaugstinot izglītības kvalitāti un padziļinot interesi arī par inženierzinātnēm. Šajā projektā izvēlētas arodvidusskolas, jo statistika rāda, ka arodvidusskolu audzēkņiem zināšanu līmenis eksaktajās zinātnēs – matemātikā, fizikā un ķīmijā – ir ļoti zems.

Genexis būs palīgs arī skolotājiem, jo ļaus taupīt laiku mājasdarbu labošanā un kontroldarbu pārbaudē, tādējādi dodot iespēju vairāk laika veltīt individuālai apmācībai. Sistēmas unikālās priekšrocības ir tās, ka sistēma

ģenerē bezgalīgu skaitu uzdevumu, tie nekad neatkārtojas, tādā veidā nodrošinot katram skolēnam savu uzdevumu variantu kā kontroldarbos, tā mājasdarbos.

Sistēmu izstrādājusi IT kompānija SIA „Data Pro Grupa” (Latvija), kuras pamatdarbībā ietilpst progresīvu apmācību sistēmu izstrāde, biznesa vadības informatīvo sistēmu izstrāde un iedzīvotāju veselības monitoringa sistēmu izstrāde. Vēl projekta realizācijā piedalīsies inovāciju un tehnoloģiju centri: Latvijas Elektrorūpniecības Biznesa Inovāciju Centrs, *OU Balti Innovations Agentuur* (Igaunija), *KTU Regioninis Mokslo Parkas* (Lietuva), *Elfa, s.r.o.* (Slovākija), kā arī ar izglītības iestādes – Daugavpils Universitāte (Latvija), *Accent International Language Consultancy* (Lielbritānija).

Galvenais projekta īstenošanas rezultāts būs sistēmas adaptācija ieviešanai partnervalstīs arodvidusskolās un vēlāk arī pamatskolās, vidusskolās, augstskolās u.c. mācību iestādēs.

Kvalitatīvs metodiskais nodrošinājums

Projekts: Izglītības un profesionālās orientācijas konsultāciju e-rokasgrāmata

Projekta īstenošanas laiks: 24 mēneši

Kopējās projekta izmaksas: 236 284,00 EUR

LdV finansējums: 177 213,50 EUR

Projekta pieteicēja: Informācijas sistēmu menedžmenta augstskola (ISMA)

Projekta partnervalstis: Austrija, Grieķija, Bulgārija un Latvija

Projekta mērķgrupa: profesionālās prakses, mūžizglītības un karjeras konsultanti, profesionālo studiju programmu studenti, kā arī privātā un sabiedriskā sektora cilvēkresursu menedžeri

Dr. Marga Živitere,
projekta vadītāja:

Galvenā risināmā problēma projektā ir izglītības un profesionālās orientācijas konsultāciju kvalitātes uzlabošana, nodrošinot konsultantus ar konsultēšanas servisu un iespējām pilnveidot savas kompetences.

Lai to izdarītu, ir plānots pārnest izstrādātā pilotprojekta „Izglītības un

profesionālās orientācijas konsultāciju kvalitatīva rokasgrāmata” (MEVOC) gala produktus, pielāgojot tos projekta dalībvalstu specifiskajām vajadzībām. MEVOC īstenots laika posmā no 2003. līdz 2006. gadam, un to *Leonardo da Vinci* programmas ietvaros izstrādāja 19 institūcijas no 9 valstīm (Austrijas, Vācijas, Nīderlandes, Itālijas, Polijas, Rumānijas, Apvienotās Karalistes, Zviedrijas un Ungārijas). Projekta virzītājs bija Austrijas Ekonomikas kvalifikācijas un apmācību pētījuma institūts (IBW).

Jaunā projekta EMEVOC pieteicēja ir Informācijas sistēmu menedžmenta augstskola Latvijā. Savukārt iepriekšējā projekta pieteicējs IBW šajā projektā ir iesaistīts kā projekta „donors” un produktu pārneses vērtētājs katrā partnervalstī.

Projektā piedalās četras izglītības un profesionālās orientācijas konsultāciju firmas no četrām valstīm, t.i., *Valter Fissamber & Associates LTD* – VFA (Grieķija), Izglītības biznesa fonds – BFF (Bulgārija) un ISMA un Karjeras konsultantu asociācija (Latvija).

Projekta rezultātā plānots izstrādāt izglītības un profesionālās orientācijas konsultāciju e-rokasgrāmatu, kas būtu sistēmiski strukturēta piecās sadaļās jeb produktos:

- izglītības un profesionālās orientācijas kvalitātes standarti, vadoties pēc esošām nacionālām un starptautiskām vadlinijām;
- pašnovērtēšanas līdzekļi konsultantu iemaņu un kompetenču deficīta noteikšanai;
- datu bāze, kas nodrošina ar informāciju, kā konsultantiem uzlabot savas iemaņas un kompetences;
- atlasīts jomu saraksts izglītības un profesionālās orientācijas konsultāciju klientu piedāvājuma kritiskajam nodrošinājumam;
- klientu atgriezeniskie jautājumi.

Rokasgrāmatu saturiski veidos pēc konvencionālās didaktikas metodoloģijas. Lai to padarītu plaši pieejami un ērti lietojami, izstrādātos materiālus plānots sagatavot gan drukātā, gan CD, gan arī interneta versijā. Turklāt rokasgrāmatu paredzēts tulkot visu partnervalstu valodās.

Pārņems Somijas pieredzi

Projekts: Kvalitātes vadības sistēmas pilnveidošana lauksaimniecības nozares profesionālās izglītības un mācību organizācijās

Projekta īstenošanas laiks: 18 mēneši

Kopējās projekta izmaksas: 243 000 EUR

LdV finansējums: 182 290 EUR

Projekta pieteicējorganizācija: SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs”

Projekta partnervalstis: Latvija, Somija, Lietuva un Rumānija

Projekta mērķgrupa: lauksaimniecības un lauku vides konsultanti

Maija Sirvide,
projekta vadītāja:

Projekta vadošais partneris un idejas radītājs ir SIA “Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs”, kas sniedz konsultācijas laukos visā Latvijas teritorijā.

Projekts ir izstrādāts, sadarbojoties

ar partneri lauku konsultāciju centru apvienību *ProAgria Maaseutukesusten Liitto Ry*, kam ir plaša pieredze lauksaimniecības un lauku attīstības konsultāciju jomā Somijā, darbojoties visā Somijas teritorijā, kā arī sadarbojoties ar dažādiem partneriem ārvalstīs. Tā kā projekta mērķis saistīts ar kvalitātes sistēmas pilnveidošanu, svarīgi, ka uzņēmums sertificēts atbilstoši ISO 9001 kvalitātes standartiem.

Projekta partneriem šķiet būtiski iepazīties ar Somijas pieredzi, piedaloties valsts pārvaldes institūciju izsludinātajos konkursos, apgūstot ES finansēto nacionālo programmu mācību projektus. Rezultātā sagaidām Somijas ieteikumus, rekomendācijas un kopīgi izstrādātus standartus.

Projekta laikā plānots noskaidrot un pastiprināt organizācijas mācību un konsultāciju pakalpojumus, izmantojot kvalitātes vadības sistēmu, uzlabojot

konsultāciju organizāciju sniegtās profesionālās izglītības kvalitāti lauku uzņēmējiem. Ilgtermiņā projekts veicinās lauku uzņēmumu konkurētspējas attīstību, jo motivēs uzņēmumus veikt stratēģisko plānošanu, kā arī pilnveidot savu praktisko darbību.

Mērķu sasniegšanai un uzdevumu izpildei projektā plānoti kursi konsultantiem pakalpojumu/ dienesta KVS ieviešanā, konsultāciju servisa/ pakalpojumu vadības pārstrukturizēšana un uzlabošana, konsultantu kompetences pilnveidošana un pakalpojumu koncepcijas uzlabošana konsultāciju dienestā.

Galarezultātā projekta partneri izstrādās kvalitātes rokasgrāmatu, pielāgotu katra partnera specifiskajām iezīmēm, un jaunu mācību programmu, kā arī pārveidos profesionālās izglītības un konsultēšanas pakalpojumu koncepciju.

Izglītos speciālistus sistēmbioloģijā

Projekts: Modulārā apmācība starpdisciplinārajā Sistēmbioloģijā

Projekta īstenošanas laiks: 24 mēneši

Kopējās projekta izmaksas: 285 000 EUR

LdV finansējums: 214 343 EUR

Projekta pieteicējorganizācija: Latvijas Lauksaimniecības universitāte

Projekta partnervalstis: Latvija, Vācija, Igaunija, Spānija, Somija

Projekta mērķgrupa: bioloģijas nozaru speciālisti

Dr.sc.ing. Egils Stalidzāns,
projekta vadītājs:

Sistēmbioloģija ir zinātne, kas nodarbojas ar šūnu molekulāro procesu analīzi, apvienojot esošos priekšstatus par procesiem modeļos, kuri tiek pārbaudīti eksperimentāli, rezultātā apstiprinot vai arī modificējot tos.

Projekts izstrādāts, lai izveidotu mācību materiālus jaunās starpdisciplinārās nozares sistēmbioloģijas apmācībai speciālistiem ar sākotnējām zināšanām kādā no iesaistītajām zinātnēm (bioloģija, informāciju tehnoloģijas, ķīmija, matemātika, fizika).

Projektā paredzēts izstrādāt moduļos sadalītu elektroniski pieejamu

mācību materiālu speciālista sākotnējo zināšanu papildināšanai līdz iespējai darboties kādā no plašās sistēmbioloģijas virzieniem. Konsultantu programma ļautu atrast speciālistam ar konkrētu sākotnējo izglītību un darba pieredzi nepieciešamos apmācības moduļus, kuru secīga apgūšana ļautu tam strādāt izvēlēto (vai uzņēmumā nepieciešamo) starpdisciplināro darbu. Rezultātā apgūstamais materiāls ir piemērots konkrētam cilvēkam gan pēc apjoma (nav jāmacās tas, ko zina un tas, kas konkrētam mērķim nav vajadzīgs), gan pēc mācību moduļa sarežģītības pakāpes (laba matemātika priekšzināšanas bioloģijā var būt skolas līmenī).

Eiropas mēroga inovāciju pārneses projekta īstenošanā piedalās 6 partneri no 5 valstīm. Ir paredzēts izmantot universitāšu partneru – Rostokas universitātes (Vācija) un Tartu universitātes (Igaunija) mācību materiālus starpdisciplinārajās nozarēs bioinformātikā un sistēmbioloģijā. Saikni ar nozarē strādājošiem paredzēts nodrošināt ar diviem mazo un vidējo uzņēmumu partneriem (Somija un Spānija). Latvijas Lauksaimniecības universitāte kā projekta koordinators kopā ar otru Latvijas partneri Latvijas Biotehnoloģiju asociā-

ciju, plāno realizēt saikni ar projekta mērķauditoriju – darba tirgū iesaistītiem profesionāļiem, kā arī vadīt mācību materiālu sagatavošanas darbu.

Materiālu izplatīšanai un saiknei ar mērķauditoriju – tehnoloģiem, pētniekiem, pedagogiem un uzņēmumu vadītājiem – plānots izveidot projekta mājas lapu internetā, kā arī organizēt apmācību kursus mācību materiālu aprobācijai un apmācību iemaņu attīstīšanai. Projekts noslēgsies ar projektam veltītu starptautisku konferenci, kurā projekta īstenotāji prezentēs apmācību materiālus kompaktdiska formātā.

LLU projekta rezultātā iegūs papildu finansējumu doktorantiem un jaunajiem zinātniekiem, starptautiskus kontaktus ar projektā iesaistītajiem partneriem, kā arī citām iestādēm, zinātnisko projektu realizācijai nepieciešamo pieredzi, mācību materiālus augstu tehnoloģiju nozarē, kurā nav nepieciešamas lielas investīcijas aparatūrā (nepieciešama jaudīga skaitļošanas tehnika, interneta pieslēgums un speciālisti), saiknes ar farmācijas, biotehnoloģiju, biodeģvijas un citu nozaru uzņēmumiem, kā arī augsta līmeņa mūžizglītības mācību materiālus, kas atbilst vienai no LLU prioritātēm – darboties mūžizglītības laukā.

Sagatavošanas vizītēs plāno sadarbību un stiprina attiecības

2007. gadā pirmo reizi *Leonardo da Vinci* programmā Eiropas Komisija iekļāva jaunu projektu veidu – sagatavošanas vizītes, kas paredzētas, lai palīdzētu institūcijām atrast piemērotu partnerorganizāciju un izstrādātu mobilitātes un/vai inovāciju pārneses projekta pieteikumu 2008. gada projektu pieteikumu konkursam.

VIAA konkursu sagatavošanas vizītēm izsludināja 16. maijā un līdz 25. augustam, kas bija pieteikumu iesniegšanas termiņš, saņēma kopumā 60 projektu pieteikumus, kas vērtējams kā ļoti labs rādītājs. Projektus varēja iesniegt ikviena organizācija, kas vēlas īstenot mobilitātes un/vai inovāciju pārneses projektu un meklē projekta sadarbības partnerus. Turklāt katra organizācija drīkstēja iesniegt tikai vienu pieteikumu sagatavošanas vizītēm.

Sākotnēji bija plānots apstiprināt apmēram 20 sagatavošanas vizīšu projektus par kopējo summu 16 000 EUR. Jaunu mobilitātes un inovāciju pārneses projektu kvalitatīva plānošana un partneru iepazīšana atmaksājas gan projekta pieteikuma sagatavošanas, gan projekta īstenošanas periodā. Tā kā kopš jaunās ES Mūžizglītības programmas ieviešanas nacionālās aģentūras var veikt finanšu līdzekļu plānošanu un pārdali starp projektu veidiem, projektu pieteikumu vērtēšanas komisija, ko veido vairāku ministriju pārstāvji, izlēma ieteikt apstiprināšanai tik projektu, cik vien to atļauj programmas īstenošanai pieejamais finansējums.

Pārceļot 2007. gadā nepieprasīto inovāciju pārneses projektiem paredzēto finansējumu sagatavošanas vizīšu projektiem, ir nodrošināta iespēja kopumā apstiprināt 47 sagatavošanas vizīšu projektus (plānoto 20 vietā) ar 47 dalībniekiem.

Ja programmas īstenotāji būtu turējušies pie sākotnēji plānotā līdzekļu sadalījuma, tad katra pieprasītā eiro vietā varētu piešķirt tikai 29 eiro centus vai arī apstiprināt divas reizes mazāk projektu.

Valdis Bernhofs,
sagatavošanas vizītes dalībnieks:

No 3. līdz 7. oktobrim, izmantojot sagatavošanas vizītes sniegtās iespējas, piedalījās *Leonardo da Vinci* programmas kontaktseminārā "Inovāciju pārneses kvalitātes nodrošināšanai profesionālajā izglītībā" (*Quality Assurance in VET through Innovation Transfer*), kas norisinājās Predelā (*Predele*), Rumānijā. Semināru organizēja Rumānijas nacionālā aģentūra, un tajā piedalījās 35 dalībnieki no 11 valstīm.

Seminārs bija veltīts *Leonardo da Vinci* programmas inovāciju pārneses projektu ideju izstrādei. Šajos projektos partneru grupas no vismaz trīs valstīm adaptē, izplata un popularizē jau izstrādātus inovatīvus mācību līdzekļus, programmas un materiālus profesionālajā izglītībā, pārnesot tos uz citām valstīm vai tautsaimniecības jomām.

Darba gaitā dalībnieki sagatavoja vairāku projektu ieceru uzmetumus, kuri saistīti ar jauniem risinājumiem profesionālās izglītības speciālistu konsultēšanā, kvalitātes menedžmentu profesionālajā izglītībā vides jautājumos, strādājošo konsultācijām darba vietās un virtuālo apmācību mazo un vidējo uzņēmumu menedžeriem.

Seminārā pārstāvēju Rīgas Doma Kora skolas Atbalsta biedrību. Vēl no Latvijas seminārā piedalījās „Bedrites mācību centrs” direktore Anita Bedrite. Nolēmām 2008. gadā noteikti iesaistīties inovāciju pārneses projektos.

Māriete Grinberga,
sagatavošanas vizītes dalībniece:

Ši gada 27. – 29. septembrī pārstāvēju Valmieras ražotāju vidusskolu EUROPEL sanāsmē Beļģijā, ko apmeklēja sagatavošanas vizītes ietvaros. EUROPEL ir Eiropas valstu piena pārstrādes skolotāju asociācija, kurā darbojas speciālisti no aptuveni 50 institūcijām dažādās valstīs, un tā ir dibināta 1988. gadā Francijā.

Sanāksmes apmeklējums deva lielu iespēju iepazīties ar piena pārstrādes skolotāju asociācijas biedriem, lai pārrunātu iespējamās sadarbības iespējas nākotnē *Leonardo da Vinci* programmas projektos.

Sanāksme bija organizēta kā savstarpējas diskusijas un sarunas par dažādiem projektiem, tādējādi dalībniekiem palīdzot izstrādāt idejas par turpmāko sadarbību. Rezultātā ieguvām atsaucīgus sadarbības partnerus Francijā, Spānijā, Portugālē un Nīderlandē.

Īpaši interesants pasākums bija Ģentes pilsētas apskate, apvienota ar vakariņošanu četrās dažādās vietās. Katru reizi grupa mainījās sēdvietām un ēdienreizē blakus sēdēja kāds cits sanāksmes dalībnieks. Laiks pagāja nemanot, jautri un interesanti. Manuprāt, neformālā gaisotnē var vislabāk iepazīt potenciālo sadarbības partneri.

Bija arī nelielas problēmas, jo pasākums notika, pirms bija saņemts *Leonardo da Vinci* finansējums. Risinājums radās, saņemot palīdzību no akciju sabiedrības „Valmieras piens”, ar ko mūsu skola sadarbojas jau sen. Taču, ņemot vērā sanāksmes laikā iegūto, šīs mazās finansiālās problēmas liekas mazsvarīgas.

Iesniegto projektu skaits	Apstiprināto projektu skaits	Rezerves projektu skaits	Nepastiprināto projektu skaits	Pieprasītā summa EUR	Apstiprinātā summa EUR	Konkurss	Pieprasītais dalībnieku skaits	Apstiprinātais dalībnieku skaits
60	47	3	10	55 390,28	32 105,50	1 : 1,73	62	47

Sagatavošanas vizīšu konkurss 2008. gadā

Ari 2008. gadā organizācijas un institūcijas, kas saistītas ar profesionālo izglītību, var iesniegt pieteikumus sagatavošanas vizītēm, lai atrastu piemērotu partnerorganizāciju un izstrādātu mobilitātes, partnerības un/vai inovāciju pārneses projekta pieteikumu 2009. gada konkursam.

Sagatavošanas vizītes paredzēts īs-

tenot laika posmā no 2008. gada 21. aprīļa līdz 2008. gada 31. janvārim. Maksimālais vizītes ilgums ir viena darba nedēļa jeb 5 dienas. Vizītes laikā ir iespējams apmeklēt potenciālo sadarbības partneru organizāciju, kā arī piedalīties programmas dalībvalstu nacionālo aģentūru organizētajos kontaktsemināros.

Pieejamais finansējums vienai vizītei nevar pārsniegt 1000 EUR, un tā ietvaros ir iespējams segt dalībnieka

uzturēšanās izdevumus, ceļa izdevumus un apdrošināšanu, kā arī dalības maksu kontaktsemināros.

2008. gadā ir izsludināti šādi projektu pieteikumu iesniegšanas un īstenošanas termiņi:

Pieteikuma iesniegšanas termiņš	Projekta īstenošanas periods
04. 04. 2008.	21. 04. 2008. – 31. 08. 2008.
22. 08. 2008.	18. 09. 2008. – 30. 11. 2008.
31. 10. 2008.	17. 11. 2008. – 31. 01. 2009.

Oficiālās sarunas: Egberts Osterlo no Nīderlandes iepazīstina sagatavošanas vizītes semināra dalībniekus ar savu skolu

Neoficiālās sarunas: Egberts Osterlo zīmē uz salvetes sadarbības idejas Agnesei Paillei no Francijas un Tuijai Pirttjarvi no Somijas

Izsludināts konkurss projektu pieteikumiem

Eiropas Komisija ir izsludinājusi konkursu projektu pieteikumiem Mūzizglītības programmā, tostarp ES profesionālās izglītības Leonardo da Vinci apakšprogrammā.

Atšķirībā no iepriekšējiem gadiem EK ir noteikusi projektu veidiem atšķirīgus pieteikumu iesniegšanas gala termiņus. Mobilitātes projektu pieteikumi iesniedzami līdz 2008. gada 8. februārim, partnerības projektu pieteikumi – līdz 15. februārim, inovāciju attīstības un sadarbības tīkla projektu pieteikumi – līdz 29. februārim, savukārt inovāciju pārneses projektu pieteikumi – līdz 14. martam.

Mobilitātes, partnerības un inovāciju pārneses projektu pieteikumus jāiesniedz VIAA Leonardo da Vinci programmas nodaļā, savukārt inovāciju attīstības un sadarbības tīkla projektu pieteikumus – Eiropas Komisijā.

Projektus var iesniegt juridiskas personas – izglītības iestādes, kas saistītas ar profesionālo izglītību un ar apmācību, kā arī organizācijas, institūcijas un uzņēmumi, kas ir reģistrēti kādā no 33 Leonardo da Vinci programmas dalībvalstīm.

Mobilitātes (pieredzes apmaiņa un mācību prakses) projekti sniedz iespēju to dalībniekiem iegūt darba un dzīves pieredzi citā valstī, paplašināt redzesloku, veicināt intelektuālo attīstību un celt vispārējo profesionālo zināšanu līmeni. Tie paredzēti sākotnējo profesionālo iestāžu audzēkņiem, profesionālās izglītības speciālistiem, kā arī cilvēkiem darba tirgū.

Partnerības projekti paredzēti profesionālās izglītības iestāžu un atbalsta organizāciju sadarbības attīstīšanai, lai savstarpēji vizīšu laikā risinātu nozares kopīgās problēmas, rezultātā izstrādājot informatīvu materiālu vai organizējot konferenci, kurā iepazīstinātu in-

teresentus ar kopīgi rasto problēmas risinājumu.

Inovāciju pārneses projekti nodrošina Eiropas valstu un pasaules labāko profesionālās izglītības metožu, materiālu, līdzekļu, darba formu u.c. adaptāciju, izplatīšanu un izmantošanu visā Eiropas Kopienā.

Inovāciju attīstības projekti uzlabo profesionālās izglītības kvalitāti programmas dalībvalstīs, meklējot kopējus risinājumus līdzīgām problēmām, veidojot jaunu izglītības politiku, saturu un metodes.

Sadarbības tīkla projekti nodrošina informācijas apkopošanu un apmaiņu par profesionālajā izglītībā aktuālu konkrētu tēmu.

Plašāku informāciju par programmu un projektu prasībām var iegūt, zvanot pa tālruni: 67830834, rakstot uz e-pastu: leonardo@viaa.gov.lv vai apmeklējot aģentūras mājas lapu: www.viaa.gov.lv/leonardo.

Latvijas pilotprojekta rezultāts ieinteresē partnerus Eiropā

Brigita Pauniņa:

Gandarījumu deva piedalīšanās pilotprojekta *ProVoTrain* rezultātu izplatīšanā, par ko pateicība jāizsaka mūsu projekta Nīderlandes partnerim Basam Timmeram (*Bas Timmer*). Man bija patīkami redzēt, kā mūsu projekta ideja pārauga jaunā projektā. To ar partneriem no Somijas, Lietuvas, Nīderlandes un Zviedrijas izmantosim, gatavojot jauno partnerības projekta pieteikumu par darba prakses novērtēšanas metodēm.

Nosacīti noslēgtā vidē trīs dienas varējām savstarpēji diskutēt par jautājumiem, ko vēlamies uzlabot savu valstu profesionālās izglītības sistēmās. Diskusijās sapratām, ka arī citu valstu profesionāļiem ir tādas pašas problēmas kā mums. Varējām dalīties pieredzē, kā katra valsts veido saikni ar darba tirgu. Ir skaidrs, ka, strauji attīstoties ražošanai, profesionālās izglītības iestādes bez darba devēju iesaistes apmācības procesā vairs nevar iztikt. Ir jāpilnveido ražošanas prakšu metodika, jāatbalsta ražotāji, lai viņi būtu ieinteresēti veikt audzēkņu praktisko apmācību darba vietās.

Inga Ikauniece:

Lielākais ieguvums semināra laikā noteikti ir vides apzināšana, iepazīstot *Leonardo da Vinci* programmā iesaistītos cilvēkus, kā arī jauna sadarbības tikla izveidošana ar pieredzējušiem un varbūt ne tik pieredzējušiem dalībniekiem projektu īstenošanas jomā.

Informatīvo sesiju laikā guvu padziļinātu izpratni par *Leonardo da Vinci* programmas mērķiem, uzdevumiem, nepieciešamajām formalitātēm, kas turpmāk ļaus veiksmīgāk piedalīties projekta izstrādē un pieteikuma sagatavošanā.

Savukārt praktisko sesiju laikā tikām iesaistīti ideju ģenerēšanas procesā, apzinot dalībnieku kopīgās intereses un iespēju turpmāk sadarboties. Semināra laikā varēju salīdzināt Somijas un Latvijas izglītības sistēmas, kā arī izmantot iespēju piedalīties mācību vizītē profesionālās izglītības iestādē.

No 3. līdz 7. oktobrim Somijā, netālu no Helsinkiem, Darba devēju konfederācijas mācību centrā notika Somijas nacionālās aģentūras CIMO organizēts kontaktseminārs „*Work Based Learning Partnerships*”, kura pamattēma bija izzināt jauno projektu veidu – partnerības projekti, rast jaunus sadarbības partnerus un ieskicēt potenciālo projektu tēmas.

Seminārs bija pulcējis astoņu valstu *Leonardo da Vinci* programmas Nacionālo aģentūru pārstāvjus un vairāk nekā 30 dalībniekus no 12 programmas dalībvalstīm. No Latvijas seminārā piedalījās Izglītības un zinātnes ministrijas Profesionālās izglītības administrācijas (IZM PIA) Izglītības apguves kvalitātes novērtēšanas daļas vecākā eksperte Brigita Pauniņa un SIA „Mirte” izglītības metodīķe Inga Ikauniece, kā arī VIAA *Leonardo da Vinci* programmas nodaļas projektu vadītāja Maija Dreimane.

Trīs semināra dienas norisinājās diskusijas par partnerības projektu būtību, analizējot *Grundtvig* programmas piemērus, kurā šādi projekti īstenoti jau iepriekš. Lielu ieguldījumu deva Polijas nacionālās aģentūras darbinieks *Michal Waszczuk*, kurš agrāk strādājis ar *Grundtvig* partnerības projektiem, bet tagad ir atbildīgs par *Leonardo da Vinci* partnerības projektu ieviešanu Polijā un darbojas arī Eiropas Komisijas organizētajā darba grupā šī jautājuma risināšanā.

Partnerības projektos vismaz trīs programmas dalībvalstu organizācijām savas valsts nacionālajā aģentūrā ir jāiesniedz vienu kopējas tēmas risinājumu. Ja visu projekta partnerorganizāciju valstu nacionālās aģentūras projekta

pieteikumu apstiprina, to var īstenot divu gadu laikā, organizējot kopējas darba vizītes vienam pie otra. Projekta rezultātiem ir jābūt pieejamiem sabiedrībai – tas var būt buklets, konference, metodikas apraksts. Ir vēlams, lai projektā būtu iesaistīts pēc iespējas plašāks dalībnieku loks – izglītotāji, audzēkņi, darba devēji, politikas veidotāji, sabiedriskās organizācijas, kas strādā profesionālās izglītības jomā.

Kontaktsemināra dalībnieki rezultātā izvirzīja divas inovāciju pārneses projektu idejas un izstrādāja partnerības projekta pieteikumu. Visi šie projekti veltīti vienas tēmas dažādiem risinājumiem – kā novērtēt profesionālās zināšanas, prasmes, iemaņas un kompetences, ko audzēknis iegūst prakses laikā ražošanā.

Pozitīvs piemērs bija IZM PIA pilotprojekts *ProVoTrain (Progress in Vocational Training for Rural Development)*, kurā ļoti veiksmīgi bija organizēta un īstenota projekta rezultātu izplatīšana un publicitāte. Tā rezultātā semināra laikā izveidojās darba grupa ar Portugāles Kokapstrādes un mēbeļu ražošanas industrijas Profesionālās izglītības centra pārstāvi Aleksandru Kanosu priekšgalā. Portugāle ar inovāciju pārneses projekta palīdzību vēlas pārņemt Latvijas pieredzi un pārņest projekta

→ 7. lpp.

Semināra dalībnieku kopbilde

Labāka Eiropa cilvēkiem ar īpašām vajadzībām

2006. gada decembrī Eiropas Komisijas Izglītības un kultūras ģenerāldirektorāts *Leonardo da Vinci* programmā apstiprināja starptautisku valorizācijas un tematiskā monitoringa projektu „Labāka Eiropa cilvēkiem ar īpašām vajadzībām”, kas izstrādāts, lai apkopotu, izmantotu un izplatītu to *Leonardo da Vinci* pilotprojektu rezultātus, kas saistīti ar sociālās aizsardzības un sociālās iekļaušanas tēmu

Dagnija Dilāne uzrunā klātesošos konferences atklāšanā

Dr. oec.
Marga Živītere,
projekta izpildītāja
Latvijā:

Projektā piedalās septiņas organizācijas no četrām Eiropas valstīm – Austrijas, Latvijas, Spānijas un Vācijas. Projekta ietvaros tās kopīgi veic nozīmīgāko *Leonardo da Vinci* programmas projektu valorizāciju, lai, balstoties uz iegūtajiem secinājumiem, izstrādātu Ceļvedi un organizētu nacionālos seminārus katrā no projekta dalībvalstīm.

Kopumā projektā ir iekļauti sešu dažādu iepriekš īstenotu pilotprojektu produkti un rezultāti:

- „Kvalitatīva aprūpe – ģimenes aprūpes cilvēkiem, kuri slimo ar izkliedēto sklerozi, profesionalizēšana” (Spānija);
- „Kā mācīties tiklā” (Spānija);
- „Netraucēta pieeja mobilitātei cilvēkiem ar īpašām vajadzībām” (Austrija);

- „Iespēja, nevis nespēja nodarbinātībā” (Latvija);
- „Sociālo aģentūru sagatavošana nākotnei” (Vācija);
- „Neformālās kompetences un to validācija” (Vācija).

Kā viens no nozīmīgākajiem projekta pasākumiem iepriekšējo projektu valorizācijā bija šī gada 31. jūlijā Latvijā notikusi nacionāla konference „Labāka Eiropa cilvēkiem ar īpašām vajadzībām”, kas notika Sociālās integrācijas centra telpās (Jūrmalā). To kopīgi organizēja Informācijas sistēmu menedžmenta augstskola (ISMA), VIAA un Latvijas Cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācija „Sustento”. Tajā piedalījās gan projektu produktu gala lietotāji un viņu sociālie partneri, gan lēmumu pieņēmēji veselības un sociālās aizsardzības jomā, gan profesionālās izglītības darbinieki un mācību kursu organizētāji cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, gan *Leonardo da Vinci* projektu pieteicēji un citi profesionāļi, kā arī masu mediju pārstāvji.

Konferences pirmajā daļā uzstājās

kvalificēti speciālisti nodarbinātības, sociālā atbalsta un integrācijas jomās, kas iepazīstināja klātesošos ar materiāliem un produktiem, kuri domāti cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, lai uzlabotu viņu dzīves kvalitāti, nodrošinātu efektīvāku sociālo aizsardzību un veicinātu iekļaušanos pārējā sabiedrībā.

Savukārt konferences otrajā daļā notika darbs grupās, kurās dalībnieki diskusiju veidā analizēja prezentēto inovāciju projektu rezultātus no potenciālo lietotāju un pakalpojumu attīstītāju skatu punkta.

Analoģiskus valsts līmeņa nacionālos seminārus/ konferences citi projekta partneri organizēja savās valstīs, proti, Spānijā (Bilbao), Austrijā (Grācā) un Vācijā (Minhenē).

Izstrādāto projektu produktu un materiālu valorizācija un tematiskais monitorings turpinās ar mērķi sekmēt cilvēku ar nespējām dzīves kvalitātes uzlabošanu un nodarbinātības veicināšanu, kā arī tālāk attīstīt un pilnveidot veselības un sociālās aizsardzības iestāžu vadības kvalitāti.

→ 6. lpp.

rezultātus savas valsts profesionālajā izglītībā. Šajā darba grupā darbojās arī Latvijas, Nīderlandes, Beļģijas, Somijas, Īslandes un Norvēģijas pārstāvji. Vēlmi iesaistīties projektā kā partneriem izteica arī Francijas un Lielbritānijas dalībnieki no *ProVoTrain* projekta. Ja projekta pieteikums tiks sagatavots, iesniegts un apstiprināts, Latvija varēs lepoties ar to, ka tā sniedz inovāciju pārnesi uz vecajām ES dalībvalstīm. Lielā interese par projekta rezultātiem sniedz pārliecību,

ka pieminētais pilotprojekts ar izstrādāto Liecību portfeli (*Portfolio of Evidence*) ir devis savu ieguldījumu vairāku valstu profesionālās izglītības sistēmu aktuālo jautājumu risināšanai.

Kontaktsemināra laikā darbojās arī mobilitātes projektu darba grupa. Tās moderatori bija Īslandes nacionālās aģentūras projektu vadītāja *Thordis Eiriksdottrir* un VIAA *Leonardo da Vinci* programmas nodaļas projektu vadītāja Maija Dreimane. Moderatoru dalībniekiem izskaidroja mobi-

litātes projektu veidus un pieteikumu sagatavošanas noteikumus. Interesi sadarbībai ar Latvijas izglītības iestādēm un uzņēmumiem izrādīja vairāku valstu pārstāvji. Piemēram, Portugāles pārstāve vēlas atrast sadarbības partnerus savai skolai gan pasniedzēju pieredzes apmaiņas, gan audzēkņu prakses projektiem optikas tehniku un multimediju specialitātē, savukārt dalībnieks no Rumānijas bija ieinteresēts sadarbības veidošanai tūrisma un arhitektūras jomās.

Liek pamatus kopīgai sadarbībai Baltijas reģionā

No 5. līdz 7. septembrim Igaunijas pilsētā Pērnāvā notika Eiropas Savienības (ES) Mūžizglītības programmas Baltijas valstu nacionālo aģentūru seminārs. No Latvijas seminārā piedalījās Valsts izglītības attīstības aģentūra (VIAA) un Akadēmisko programmu aģentūra (APA), kā arī Akadēmiskās informācijas centra (AIC) pārstāve.

Pasākumu organizēja ES Mūžizglītības programmas Igaunijas nacionālā aģentūra „Arhimēda fonds” (Sihtasutus Archimedes), savukārt Lietuvu seminārā pārstāvēja „Izglītības apmaiņas atbalsta fonds” (Švietimo mainu paramos fondas), jo atšķirībā no Latvijas abās kaimiņvalstīs Mūžizglītības programmu administrē viena organizācija.

Kopumā seminārs pulcēja 93 dalībniekus. Turklāt dalībnieki pārstāvēja dažādu jomu un nozaru speciālistus – vadību, apakšprogrammu projektu vadītājus, grāmatvežus, komunikācijas speciālistus, auditorus, datorspeciālistus u.c..

Tā kā šis bija pirmais Baltijas valstu kopīgais seminārs kopš Mūžizglītības programmas izveidošanas, tad šajā reizē aktivitātes lielākoties bija balstītas uz savstarpēju iepazīšanos un pieredzes izziņāšanu, kas ir ļoti svarīgi efektīvas un rezultatīvas sadarbības nodrošināšanai un kopīgu projektu īstenošanai programmas administrējošo iestāžu starpā.

Semināra laikā organizētajās darba grupās dalībniekus sadalīja pa darbības

nozārēm, tādējādi dodot iespēju dalīties pieredzē par atsevišķu mūžizglītības sektorālo programmu īstenošanu, finanšu vadību, informācijas nodrošināšanu un administratīvo jautājumu risināšanu, kā arī ieskicēt iespējamās sadarbības formas gan atsevišķās jomās, gan aģentūrām kopumā.

Leonardo da Vinci programmas darba grupā Latvijas un Igaunijas kolēģi vienojās par starptautiska kontaktsemināra "Tilts starp sākotnējo profesionālo izglītību un maziem un vidējiem uzņēmumiem" organizēšanu abās valstīs nākamā gada rudenī. Seminārā būs iespēja dibināt jaunus kontaktus visu *Leonardo da Vinci* projektu veidošanai.

Igauņu kolēģi uzaicināja Latvijas un Lietuvas pārstāvjus šī gada novembrī piedalīties nacionālā izglītības projektu izstādē EXPRO ar mērķi šo pasākumu padarīt atpazīstamu visās Baltijas valstīs.

Savukārt komunikācijas speciālistu darba grupā radās ideja rīkot projektu īstenošanai konkursu par kvalitatīvāko projektu un veiksmīgākajiem rezultātiem, kā arī kopīgu Mūžizglītības programmā īstenojamo projektu izstādi, tādējādi radot iedvesmu jauniem Baltijas mēroga projektiem un ļaujot atrast

Komunikācijas speciālisti darba grupā prezentē izstrādātos informatīvos materiālus

labus sadarbības partnerus tepat kaimiņos.

Igaunijas kolēģi bija parūpējušies arī par daudzveidīgu kultūras programmu no darba brīvajos brīžos. Iepazīšanās vakarā dalībniekiem bija iespēja izlocīt kājas un izmēģināt savas spējas līnijdeju dejojānā Igaunijas labākās līnijdeju instruktore *Kaie Seger* vadībā, kurai 2006. gadā pat ir izdevies izveidot garāko dejotāju līniju (2,1 km) ar 1246 dalībniekiem, tādējādi iekļūstot Ginesa rekordu grāmatā.

Lai atspoguļotu kaimiņiem savus sasniegumus kinematogrāfijas jomā, igauņu kolēģi demonstrēja semināra dalībniekiem nesen uzņemto filmu „Klase” par vardarbību skolās. Tā saņēmusi balvu „*Europa Cinemas Label Prize*” un augstu novērtēta *Karlovi Vāri* kinofestivālā Čehijā.

Baltijas valstu Mūžizglītības programmas administrējošo iestāžu pārstāvji